

**TARPTAUTINĖS VERTĖS PIRKIMO „VOKIEČIŲ G., VILNIUJE,
REKONSTRAVIMO PROJEKTO KONKURSAS“ ATVIRO PROJEKTO
KONKURSAS**

KONKURSO EIGĄ IR REZULTATUS APIBENDRINANTI KONKURSO ATASKAITA

2020-06-25

Eilės Nr.	Turinys	Lapo Nr.
1.	Konkurso objektas	2
2.	Konkurso organizatorius ir Skelbėjas (Užsakovas)	3
3.	Konkurso rūšis, tipas, etapiškumas	3
4.	Konkurso tikslas, sprendžiamos problemos esmė	3
5.	Konkurso dalyviai	4
6.	Vertinimo komisijos sudėtis, Vertinimo komisijos pirmininkas, atsakingas sekretorius, konkurso Koordinatorius, recenzentai	4
7.	Konkurso organizavimo terminai	5
8.	Konkurso eiga	5
9.	Vertinimo komisijos posėdis	5
10.	Vertinimo komisijos ir recenzentų komentarai apie Konkursui pateiktus darbus	7
11.	Pagal Lietuvos architektų sąjungos Architektūros konkursų organizavimo nuostatų (patvirtinta Lietuvos architektų sąjungos Tarybos 2019-02-20 d. sprendimu) Priedo Nr. 1 „Architektūros konkursų vykdymo rekomendacijų“ 115-ą punktą, Konkurso ataskaitai pritaria visi Vertinimo komisijos nariai ir ataskaitą pasirašo Vertinimo komisijos pirmininkas ir Koordinatorius	26

1. Konkurso objektas

Konkurso objektas: Vokiečių g., Vilniuje, rekonstravimo architektūrinės idėjos projektinis pasiūlymas bei šio statinio (-ių) projekto: statybos (rekonstravimo) projektinių pasiūlymų ir parengiamųjų darbų, statybos (rekonstravimo) techninio darbo ir tvarkybos darbų projekto, BIM modelio parengimo, statybą leidžiančių dokumentų gavimo bei statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugos.

Pav. 1 Konkurso objekto vieta Vilniaus miesto plane
(šaltinis: https://maps.vilnius.lt/maps_vilnius/?theme=teritory-maintenance#)

Pav. 2 Konkurso objekto ribos
(šaltinis: <https://erdvinis.vilnius.lt/>)

Pav. 3 Konkurso objekto esama aplinka
(šaltinis: Konkurso organizatorius)

2. Konkurso organizatorius ir Skelbėjas (Užsakovas)

Konkurso Sąlygų rengėjas, darbų eksponavimo ir vertinimo Organizatorius: Lietuvos architektų sąjunga (toliau vadinama - Organizatorius).

Konkurso Skelbėjas (Užsakovas): Vilniaus miesto savivaldybės administracija (toliau vadinama - Skelbėjas (Užsakovas)).

3. Konkurso rūšis, tipas, etapiškumas

Konkurso rūšis: Atviras projekto konkursas.

Konkurso tipas: Projekto konkursas.

Konkurso etapiškumas: Vieno etapo konkursas.

4. Konkurso tikslas, sprendžiamos problemos esmė

Konkurso tikslas: nustatyti projekto konkurso laimėtojus, kurie pasiūlys tinkamiausius gatvės rekonstravimo projekto sprendinius, atitinkančius urbanistinius, kraštovaizdžio architektūros ir funkcinius aspektus bei kitus reikalavimus, išvardintus šiose konkurso sąlygose ir jų prieduose. Šio konkurso I-os vietos laimėtojas sudarys pirkimo sutartį su perkančiąja organizacija dėl savo pasiūlyto projekto idėjos įgyvendinimo. Įgyvendinimas apima laimėjusio konkursą projekto: statybos (rekonstravimo) projektinių pasiūlymų ir parengiamųjų darbų, statybos (rekonstravimo) techninio darbo ir tvarkybos darbų projekto, BIM modelio parengimo, statybą leidžiančių dokumentų gavimo bei statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugas. Taip pat šio konkurso 3 geriausius projektus pateikusiems tiekėjams bus įteiktos premijos: I-os vietos laimėtojui skiriama 9000 Eur, II-os - 7000 Eur, III-ios - 4000 Eur.

Sprendžiamos problemos esmė:

1. sukurti reprezentatyvią, tvarią, patogią naudotis ir eksploatuoti visais metų laikais miesto viešąją erdvę;
2. restauruoti, renovuoti vertingiausias viešosios erdvės ir gatvės elementus - pirmiausia istorines dangas;
3. atskleisti daugiasluksnę vietos istoriją, išryškinti vertingiausias gatvės elementus, pasiūlyti vietos istorijos įamžinimo būdus;
4. regeneruoti, atnaujinti ir praturtinti gatvės želdinius;
5. optimizuoti ir racionalizuoti automobilių, pėsčiųjų, dviratininkų eismo sprendinius, išspręsti konfliktines eismo situacijas;
6. sudaryti sąlygas paslaugų infrastruktūros viešojoje erdvėje ir aplinkiniuose pastatuose plėtojimui;

7. pasiūlyti viešosios erdvės naudojimo scenarijus skirtingiems metų laikams, įvertinant galimybę šią viešąją erdvę naudoti miesto renginiams, šventėms, prekybai, reklamai, lauko kavinių įrengimui ir pan.

5. Konkurso dalyviai

Iki 2020-06-02 15:00 val. (vietos laiku) Lietuvos architektų sąjungoje (adresas: Lietuvos architektų sąjunga, Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius (2 aukštas) buvo pateikti 18 darbų (darbų eilės numeracija sudaryta pagal darbo pateikimo datą ir laiką):

Eilės Nr.	Turinys
1.	PLOKŠTUMA
2.	URBAN ISLANDS
3.	OASIS
4.	RESONANCE
5.	WILLKOMMEN
6.	FLOW
7.	STRASSEN-PLATZ
8.	URBAN LIVING ROOM
9.	VOKIEČIŲ 14
10.	PARARELĖS
11.	STIKLO KAROLIUKAI
12.	SIENNA
13.	GOALKEEPER
14.	VOKIEČIŲ 24h
15.	A RC
16.	OLDTOWN COMMON
17.	LET'S MEET ON THE VOKIEČIŲ STREET
18.	HISTORY IN GREEN

6. Vertinimo komisijos sudėtis, Vertinimo komisijos pirmininkas, atsakingas sekretorius, konkurso Koordinatorius, recenzantai

Vertinimo komisija sudėtis (7 (septyni) nariai):

Eilės Nr.	Vardas ir pavardė	Pareigos
1.	Mindaugas Pakalnis	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausiasis miesto architekto architektas
2.	Rūta Matonienė	Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausiojo miesto architekto skyriaus Vyresnioji patarėja
3.	Villem Tomiste	Architektas (Estija)
4.	Ceylan Belek Ombregt	Martha Schwartz biuras, Londonas, architektė (Jungtinė Karalystė)
5.	Irena Kliobavičiūtė	Architektė
6.	Viltė Janušauskaitė	Architektė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistė
7.	Mantas Pilkauskas	LKAS pirmininkas

Vertinimo komisijos pirmininkas: Mindaugas Pakalnis (Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Vyriausiasis miesto architektas).

Atsakinga sekretorė: Daiva Šereikienė (Lietuvos architektų sąjungos administracijos vadovė).

Konkurso Koordinatorius: Andrius Bakšys (Lietuvos architektų sąjunga, architektas).

Recenzentės:

1. **Gilma Gylytė** (Do architects biuras, architektė);
2. **Ramunė Sanderson** (firma Terraformalt, kraštovaizdžio architektė);
3. **Indrė Baliulytė** (KPD, paveldosaugos specialistė).

7. Konkurso organizavimo terminai

Eilės Nr.	Data	Konkurso etapas
1.	2019-09-23	Konkurso sąlygų viešas pristatymas
2.	2020-03-25	Konkurso paskelbimas
3.	2020-06-02	Konkurso darbų pateikimas
4.	2020-06-12	Konkurso darbų viešas pristatymas (virtualiai)
5.	2020-06-16	Konkurso darbų Vertinimo komisijos posėdis (gyvai-virtualiai)

8. Konkurso eiga

Šis Vokiečių g., Vilniuje, rekonstravimo projekto konkursas buvo vykdomas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. rugpjūčio 22 d. įsakymu Nr. D1-671 patvirtintomis Projekto konkurso organizavimo taisyklėmis, kitais viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais bei šiais pirkimo dokumentais.

Skelbimas apie pirkimą 2020-03-25 buvo paskelbtas Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (<https://cvpp.eviesiejipirkimai.lt/Notice/Details/2020-634574>). Taip pat, skelbimas apie Konkursą 2019-03-27 buvo paskelbtas Lietuvos architektų sąjungos tinklapyje (<http://www.architektusajunga.lt/konkursai/las-konkursai/vilniaus-vokieciu-gatves-rekonstrukcijos-projekto-konkursas/>).

Pateikus Konkurso Sąlygas dalyviams ir prasidėjus klausimų-atsakymų ir Sąlygų patikslinimo laikotarpiui, paruošti atsakymai į pateiktus klausimus. Neesminiai Konkurso Sąlygų keitimai bei papildymai buvo išsiunčiami visiems užsiregistravusiems Konkurso dalyviams, nenurodant, kuris dalyvis buvo klausimo autorius.

2020-06-02 Konkursui buvo pateikti 18 darbų, savo sudėtimi atitinkantys Konkurso Sąlygose keliamus apimties reikalavimus, kurie 2020-06-03 paskelbti Lietuvos architektų sąjungos tinklapyje (<http://www.architektusajunga.lt/konkursai/vokieciu-gatves-konkurso-darbai/>) ir 2020-06-04 buvo išeksponuoti Lietuvos architektų sąjungoje (adresas: Lietuvos architektų sąjunga, Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius (2 aukštas). 2020-06-12 vyko virtualus Konkursui pateiktų darbų pristatymas visuomenei, Vilniaus miesto bendruomei, Konkurso dalyviams. Taip pat su Konkursui pateiktais darbais buvo galima susipažinti Lietuvos architektų sąjungos tinklapyje bei ekspozicijoje Lietuvos architektų sąjungos patalpose.

9. Vertinimo komisijos posėdis

Konkurso Vertinimo komisijos nariai buvo informuoti apie 2020-06-03 Lietuvos architektų sąjungos tinklapyje (<http://www.architektusajunga.lt/konkursai/vokieciu-gatves-konkurso-darbai/>) paskelbtus ir 2020-06-04 Lietuvos architektų sąjungoje (adresas: Lietuvos architektų sąjunga, Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius (2 aukštas) išeksponuotus konkursinius darbus.

2020-06-16 Lietuvos architektų sąjungoje (adresas: Lietuvos architektų sąjunga, Kalvarijų g. 1, LT-09310 Vilnius (2 aukštas) vyko (vienas) uždaras Vertinimo komisijos posėdis (Konkurso Vertinimo komisijos nariai-užsieniečiai dalyvavo virtualiai).

Posėdyje dalyvavo Konkurso Vertinimo komisijos nariai, recenzentai, posėdžio sekretorė, Koordinatorius. Recenzentės Konkurso Vertinimo komisijos nariams pristatė kiekvieną Konkursui pateiktą darbą. Vyko Vertinimo komisijos diskusija, kurios metu aptartas kiekvienas pateiktas

projektas pagal Konkurso Sąlygose pateiktus reikalavimus ir kriterijus. Šiame posėdyje Konkurso Vertinimo komisija nusprendė vertinti visus Konkursui pateiktus darbus.

Toliau, nedalyvaujant recenzentams, vyko Vertinimo komisijos diskusija, kurios metu dar kartą aptartas kiekvienas pateiktas projektas. Apie kiekvieną Konkursui pateiktą projektą pasisakė kiekvienas Vertinimo komisijos narys. Šiame posėdyje kiekvienas Konkurso Vertinimo komisijos narys vertino (reitingavo balais nuo 0 iki 10 balų) kiekvieną Konkursui pateiktą darbą pagal keturis Konkurso Sąlygose išvardintus kriterijus (urbanistinis integralumas, originali ir vientisa idėja, inovatyvumas ir atitiktis darnaus vystymosi principui, projektavimo paslaugų kaina), pagal vertinimo tvarką, nurodytą Konkurso Sąlygose. Kiekvieno Konkurso Vertinimo komisijos nario balai buvo susumuoti bendroje suvestinėje lentelėje. Vertinimo komisija sustatė **preliminarią projektų eilę** balų mažėjimo tvarka:

Konkursinio projekto vieta projektų eilėje	Konkursinio projekto devizas	Konkursinio projekto įvertinimas balais
1.	STRASSEN-PLATZ	86,39
2.	WILLKOMMEN	70,41
3.	PARARELĖS	64,76
4.	GOALKEEPER	58,94
5.	VOKIEČIŲ 14	55,65
6.	URBAN LIVING ROOM	53,19
7.	URBAN ISLANDS	50,21
8.	A RC	49,50
9.	OLDTOWN COMMON	49,07
10.	STIKLO KAROLIUKAI	45,82
11.	VOKIEČIŲ24h	42,85
12.	LET'S MEET ON THE VOKIEČIŲ STREET	41,34
13.-14.	OASIS	39,64
13.-14.	SIENNA	39,64
15.	RESONANCE	38,74
16.	FLOW	35,22
17.	HISTORY IN GREEN	34,71
18.	PLOKŠTUMA	32,15

Vertinimo komisija pateiktus konkursinius projektus vertino atsižvelgiant į tai ar jie atitiko Konkurso šiose Sąlygose nustatytus reikalavimus ir tikslus.

Galutiniai Projekto Konkurso rezultatai (po vokų atplėšimo ir kvalifikacijos patikrinimo) bus paskelbti Lietuvos architektų sąjungos tinklapyje (<http://www.architektusajunga.lt/category/konkursai/>).

Su konkurso I-os vietos laimėtoju bus sudaroma pirkimo sutartis dėl Vokiečių g., Vilniuje, statybos (rekonstravimo) projektinių pasiūlymų ir parengiamųjų darbų, statybos (rekonstravimo) techninio darbo ir tvarkybos darbų projekto, BIM modelio parengimo, statybą leidžiančių dokumentų gavimo bei statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų.

Jeigu dalyvis, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį, raštu atsisako ją sudaryti arba per 10 (dešimt) darbo dienų nuo pirkimo sutarties pasirašymo nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą patvirtinančio dokumento, arba iki perkančiosios organizacijos nurodyto laiko nepasirašo pirkimo sutarties, arba atsisako sudaryti pirkimo sutartį Viešųjų pirkimų įstatyme ir pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis, laikoma, kad jis atsisakė sudaryti pirkimo sutartį. Tuo atveju, perkančioji organizacija siūlo sudaryti pirkimo sutartį dalyviui, kurio pasiūlymas pagal nustatytą pasiūlymų eilę yra pirmas po dalyvio, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį, jeigu šis pasiūlymas nėra atmetamas.

10. Vertinimo komisijos ir recenzentų komentarai apie Konkursui pateiktus darbus

Vertinimo komisija 2020-06-16 vykusiamе uždaramе posėdyje išsakė vertinimus apie visus Konkursui pateiktus projektus.

Konkursui pateiktų darbų apibūdinimams panaudota Konkursu Vertinimo komisijos komentarai ir Konkursu recenzentų pateiktos recenzijos.

Konkursu Vertinimo komisijos nuomonė

Dabartinė Vokiečių gatvė po paskutinės rekonstrukcijos, įvykdytos prieš daugiau nei 20 metų, įgavo naujų funkcijų ir tapo patrauklesne, tačiau jos potencialas dar nėra iki galo atsiskleidęs ir išnaudojamas. Ypač vertinant tai, kad viešų, aktyvesnei rekreacijai pritaiktų žalių erdvių, senamiestyje labai trūksta. Savivaldybės sprendimas netęsti projektavimo pagal 2015 metais parengtus Vokiečių g. rekonstravimo projektinius pasiūlymus, kuriuose buvo numatyta želdynais pažymėti buvusio užstatymo kontūrus ir taip suskaidyti šiuo metu labiausiai naudojamą pėsčiųjų traktą, o organizuoti vienos svarbiausių senamiesčio viešųjų erdvių architektūrinį konkursą buvo savalaikis ir sveikintinas. Labai pasiteisino Kultūros paveldo departamento eksperto dalyvavimas rengiant konkursui pateiktų darbų recenzijas. Siūlome šią praktiką tęsti ir toliau.

Konkursu pateiktų darbų profesionalumo lygis, problemos supratimo gylis bei pateiktų sprendimų atitikimas erdvės problematikai labai skirtingi. Tai yra suprantama, kadangi tai buvo atviras konkursas, kuriame galėjo dalyvauti ir patyrę kraštovaizdžio architektai, ir pradedantieji architektai. Komisija pabrėžia, kad konkursui nebuvo pateiktas toks pasiūlymas, kurį būtų galima įgyvendinti čia ir dabar, todėl komisija visiems pasiūlymas pateikė pastabas ir kritiką. Ji ypač svarbi nominuotiems projektams, kurie gali būti įgyvendinami užsakovo ir projektuotojų pastangomis įvertinus komisijos pateiktas pastabas. Projekto užsakovo - Vilniaus miesto savivaldybės ir laimėjusios idėjos autorių laukia ilgas, kruopštus darbas, tyrimai, diskusijos su ekspertais ir bendruomenėmis, kad konkursui pateikta idėja virstų projektu.

Recenzija urbanistiniu ir architektūriniu aspektu

Gilma Teodora Gylytė, atestuota architektė

Konkursinius darbus sugrupavome į dvi grupes - pirma grupė iš principo keičia urbanistinių Vilniaus audinių ir gražina vienos, istorinės, Vokiečių gatvės trąsą, palikdama likusią dalį viešajai erdvei, antra grupė atnaujiną šiandieninį bulvarą. Tai esminiai skirtumai koduojantys itin skirtingą Vokiečių gatvės viešosios erdvės suvokimą ir jos naudojimo būdą.

Pirmos grupės darbuose išryškinama viena istorinė gatvė. Kai kuriuose darbuose ji siūloma kaip pėsčiųjų, kai kuriuose kaip lėto eismo gatvė, kai kuriuose automobilių eismas iš viso naikinamas. Buvusio užstatymo ribose, erdvėje nuo istorinės gatvės iki stalinistinio užstatymo, dauguma darbų palieka gatvės-aikštės erdvę skirtą pėsčiajam. Tai irgi yra logiška, nes ši pusė yra saulėta, joje natūraliai daugiau kavinių terasų. Sprendiniai įvairūs, dalis darbų nugriautoje dalyje siūlo dangomis išskirti buvusį užstatymą ir želdynais buvusius kiemus, dalis - pilnai apželdinti šią erdvę ir ją paversti sodu, treči siūlo erdvę skaidyti.

Antros grupės darbuose paliekama šiandieninė buvarinė erdvė ir trys jos dalys - istorinė trasa, bulvaras ir važiuojamoji dalis. Taigi pėsčiųjų blokas yra labiau pietvakarinėje, šešėlinėje dalyje. Pasiūlymų daug ir įvairių pačioje bulvaro erdvėje - siūlomi paviljonai, statiniai, skulptūros, želdynai, skvereliai, meno instaliacijos ir t. t. Tačiau šios grupės darbai nekvestionuoja pačios erdvės iš principo ir siūlo atnaujinimo darbus bulvaro erdvei, patį bulvarą laikydami *status quo*.

Vokiečių gatvės erdvė gali tapti įkvepiančiu Vilniaus miesto istorijos pasakojimu tuo pačiu būdama patogia, jaukia, gyvatinga erdvė žmogui. Esminis klausimas - kokią poziciją miestas rinksis - ar atnaujinti esamą bulvarą, ar iš lėto kurti naują erdvinę sandarą. Šiuo atveju, manau svarbu neskubėti.

Urbanistiniai kriterijai:

- gyvastinga vieša erdvė;
- istorinį gatvių tinklą respektuojanti transporto, dviračių ir pėsčiųjų judėjimo schema.

Recenzija kraštovaizdžio architektūros aspektu

Ramunė Sanderson, atestuota kraštovaizdžio architektė

Dabartinis užimamų želdinių plotas yra 0,3 ha, tai sudaro 11 % konkursui pateiktos Vokiečių gatvės teritorijos ploto. Šioje teritorijoje auga 62 medžiai iš kurių 5 yra geros būklės, 49 yra patenkinamos būklės, 8 yra blogos būklės (šalintini). Visuomenė aktyviai pasisako už Vokiečių gatvės išlikimą žalia vieša erdve su paliekamais dideliais medžiais, vasarą teikiančiais gerą pavėsį, todėl pasirinktas Vokiečių gatvės sutvarkymo projektas turėtų demonstruoti profesionalų požiūrį į želdinių tvarkymą ir projektavimą.

Naujuoju projektu esami medžiai turės būti tinkamai sutvarkyti remiantis profesionaliai atlikta arboristų informacija, kuri turėtų būti pakartotinai atlikta prieš pradėdant ruošti projektinius Vokiečių gatvės sutvarkymo pasiūlymus sekančiame etape. Akivaizdu, kad dalies medžių pašalinimo išvengti nebus galima, todėl projektuotojai privalės gebėti tai profesionaliai ir suprantamai komunikuoti viso projektavimo proceso metu suinteresuotai visuomenei, kad išvengti visuomenės ir Užsakovo (Vilniaus miesto savivaldybės administracija) supriešinimo. Šiuo metu tai yra probleminė situacija, apsunkinanti ar net stabdanti viešų erdvių su želdiniais projektų rengimo procesą bei derinimą.

Vertinant sprendinius skatintina atkreipti dėmesį į projektuose siūlomų Vokiečių gatvės želdinių kokybę labiau, nei kiekybę. Svarbu yra tai, kaip želdiniais bus formuojamas Vokiečių gatvės charakteris bei erdvių sistema. Dabartinė Vokiečių gatvės želdyno būklė yra vidutiniška. Pagrindine vertybe laikytini esami brandūs medžiai ir bendrai esamų želdinių kuriama žaluma, dekoratyvi sezoninė kaita. Želdiniams trūksta įvairovės ir racionalaus suplanavimo, želdinių plotų paskirstymas kertasi su Vokiečių gatvės naudojimo funkcija šiltojo sezono metu. Taigi, pasiūlytuose sprendiniuose ypatingai svarbiais laikytini racionalūs želdinių tvarkymo sprendimai bei želdinių polifunkciškumas - t. y. Biologinės įvairovės gerėjimas dėka racionaliai parinktų augalų rūšių, natūralios gamtos ir erdvės architektūros kompozicinė ir funkcinė dermė, lietaus vandens surinkimas ir infiltravimas želdinių plotuose, įvertintas nuolatinės želdinių ir visos erdvės priežiūros momentas ir t. t. Vertinant sprendinius atkreiptinas dėmesys į tai, kaip realistiškai siūlomais sprendiniais būtų išsaugomi esami medžiai. Nors techniniai medžių išsaugojimo sprendiniai yra daugiau techninio projektavimo stadijos uždavinys, pateiktuose pasiūlymuose aiškiai matomas kai kurių darbų pademonstruotas potencialas tai profesionaliai spręsti tolesnėje projektavimo stadijoje. Dalyje projektų yra deklaruojamas ambicingas siekis išsaugoti visus esamus medžius ar siūlymas gausiai želdinti Vokiečių gatvės erdvę naujais želdiniais. Tokie siūlymai svarstyti itin atidžiai, įvertinant visus akivaizdžius apribojimus - pvz. kultūrinio sluoksnio, esančio 30-40 cm gylyje apsaugojimą, gatvės erdvės aukščių plano siūlomus pakeitimus, aukštesnius nei 20 cm esamų augančių medžių šaknų zonoje ar esamų medžių pomedžio išgrindimą kietomis dangomis. Nebūtų tinkama rinktis idėją su dominuojančiais želdinių sprendiniais, o tolesnio projektavimo metu ją iš esmės keisti dėl to, kad nepakankamai gerai buvo įvertintos esminės su želdiniais susiję grėsmės ir apribojimai Vokiečių gatvės erdvėje. Taigi, šiame konkursiniame etape yra ypatingai svarbu užtikrinti tai, kad pagrindinė Vokiečių gatvės erdvė, kaip želdyno, sutvarkymo idėja yra techniškai įgyvendinama, esamų vertingų medžių išsaugojimas dera su naujais sprendiniais ir siūlomais sprendiniais formuojama aukštos kokybės vieša miesto erdvė, išsauganti Vokiečių gatvės vietos dvasią.

Uždaviniuose, keltuose konkurso sąlygose, pažymėtini svarbiausi Vokiečių gatvės erdvės kaip kraštovaizdžio architektūros objekto aspektai, pagal kuriuos buvo nagrinėjami pateikti darbai šioje recenzijoje. Kraštovaizdiniai kriterijai:

- vietos charakterio, tapatumo (*Genius loci*) išryškėjimas;
- želdinių regeneracija, atnaujinimas ir praturtinimas;
- erdvės funkcija, estetika ir tvarumas.

Recenzija paveldosauginiu aspektu

Indre Baliulytė, Kultūros paveldo apsaugos specialistė, ekspertė

Pateikti darbai numato rekonstruoti esamas gatvės dangas, sutvarkyti želdinius Vokiečių gatvėje, kuri yra Vilniaus senamiesčio (u. k. Kultūros vertybių registre 16073). Taip pat tai yra Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (u. k. 25504).

Vokiečių gatvės fasadų išklotinės ir perspektyvos, senasis akmenų grindinys yra Vilniaus senamiesčio vertingoji savybė. Senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės vertingoji savybė yra reikšmingo buvusio užstatymo (statinių grupių, kompleksų, ansamblių ir pan.) ar atskirų jo dalių (atskirų statinių) vietos - kultūrinis sluoksnis (Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais archeologinėje vietovėje yra susiformavęs įvairaus sodrumo ir storio - kai kur virš 6 m, dažnai kelių horizontų, kultūrinis sluoksnis su medžio ir mūro statinių liekanomis, griuvenomis, grindiniais ir su archeologiniais radiniais).

Vokiečių gatvė - viena seniausių Vilniaus senamiesčio gatvių, kurios Šiaurės Rytų dalis (antžeminė) sunaikinta po Antrojo pasaulinio karo. Gatvės formavimosi pradžia siekia XV a., mūriniai namai joje jau stovėjo XVI a. pabaigoje - XVII a. pradžioje. Galutinai užstatymas susiformavo XIX a. Nugriovus ŠR dalies namus, suformuotas bulvaras.

Istorinių duomenų apie buvusius pastatus ir gatvių užstatymą išlikę valstybės archyvuose, yra daug kartografinės medžiagos, o apie išlikusias pastatų liekanas ir jų būklę galima spręsti iš archeologinių tyrimų duomenų.

Atsižvelgiant į tai, išnagrinėti ne tik konkursui pateikti projektai, bet ir XX a. pabaigoje ir XXI a. atliktų archeologinių tyrimų duomenys.

2019 m. atlikti detalieji tyrimai, siekiant patikslinti iki II-ojo pasaulinio karo buvusių pastatų vietas, pagrįsti arba paneigti spėjimą jų išsidėstymą (pagal 1938 m. miesto planus).

Anksčiau atlikta nemažai įvairaus pobūdžio ir apimčių tyrimų, gana svarbūs buvo XX a. dešimtojo dešimtmečio tyrimai. 1991-1992 m. archeologinių žvalgymų Vokiečių g. centrinėje dalyje metu žvalgytas virš 400 m² plotas. Nesuardytas kultūrinis sluoksnis fiksuotas tik keliose vietose. Apatiniai kultūrinio sluoksnio horizontai datuoti XIV-XV a., fiksuoti medinių statinių fragmentai. Tyrimų metu nustatyta, kad mūriniai pastatai pradėti statyti XV a. II pusėje. P gatvės pusėje XV-XVI a. akmenimis grįstos gatvės plotis galėjo siekti 5 m. XVI a. II pusėje - XVII a. I pusėje po gaisro Š gatvės dalis buvo apleista, išardžius grindinius buvo nutiestas medinis vandentiekis, kuris fiksuotas 1,8 m gylyje nuo tuometinio gatvės paviršiaus. XVIII a. gatvėje buvo paklotas naujas grindinys, medinių pastatų vietoje pastatyti mūriniai, kurie vėliau buvo remontuoti, perstatyti.

Remiantis 2019 m. atliktų tyrimų duomenimis, galima išvada, jog pastatų liekanas galima aptikti jau 30 cm gylyje nuo dabartinio paviršiaus. Dėl to, keičiant dangas ir želdinius, siektina kuo mažesnė invazija į kultūrinį sluoksnį, o keičiant inžinerinius tinklus - vykdant grunto kasimo darbus Vokiečių g., greta buv. užstatymo kontūrų, iki 30 cm gylio nuo esamo paviršiaus tikslingiausia būtų atlikti archeologinius žvalgymus. Numatant didesniame gylyje grunto kasimo darbus buv. užstatymo kontūrų artimiausioje aplinkoje, būtina atlikti žvalgomuosius arba detaliuosius archeologinius tyrimus (priklausomai nuo grunto kasimo darbų pobūdžio ir apimčių).

Atsižvelgiant į tai, jog archeologinių tyrimų metu nustatyta, jog paklaidos, nustatytos archeologinių tyrimų metu, ieškant namų kontūrų gatvių kampuose pagal istorinius planus, siekia iki 2,5 m, pirmiausia būtina atlikti neinvazinius tyrimus, o atliktus tyrimus, gatvės sutvarkymo projekto sprendiniai gali būti modifikuojami, atsižvelgiant į paveldosaugos reikalavimus.

Šiuokščių konteinerių klausimas gali būti sprendžiamas tik atlikus tyrimus.

Pirmas žvilgsnis sudaro įspūdį, kad kultūros paveldas daugiau ar mažiau paminimas visuose konkursui patektuose projektuose, dalis inžinerinių sprendinių aktualizuoja buvusį užstatymą. Sprendiniai, kurie gražiai atrodytų ne Senamiesčio teritorijoje, čia kelia Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės vertingųjų savybių išlikimui, ypač turint galvoje gana arti paviršiaus esančius istorinio užstatymo elementus.

Siūlymai dėl aukštų medžių svarstyti itin atidžiai, įvertinant visus akivaizdžius apribojimus - pvz. kultūrinio sluoksnio, esančio 30-40 cm gylyje apsaugojimą, gatvės erdvės aukščių plano

siūlomus pakeitimus, aukštesnius nei 20 cm esamų augančių medžių šaknų zonoje ar esamų medžių pomedžio išgrindimą kietomis dangomis. Taip pat būtina atsižvelgti į perspektyvų ir saugomų išsklotinių apžvelgimui reikalingus medžių aukščius, gatvės apšvietimo sprendinius.

Konkursui pateikti projektai apžvelgti istorinio suderinamumo ir vertingųjų savybių išsaugojimo galimybių aspektu. Taip pat atsižvelgiama į vietos dvasios (senosios prekybinės ir judrios istorinės gatvės) išsaugojimą.

10.1. Konkursinis darbas „STRASSEN-PLATZ“ – 1 vieta projektų eilėje

Pav. 4 Konkursinio darbo „STRASSEN-PLATZ“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Profesionalus, logiškas ir nuosaikiai filosofiškas darbas, kuriame suvokti pagrindiniai šios erdvės kriterijai - istorija, pėstieji, žaluma ir universalumas. Paveldinis sluoksnis darbe išsprendžiamas itin graškčiai - buvęs užstatymo blokas išryškinamas sutapdintomis dangomis pereinančiomis į lėto eismo gatvę, kuri vizualiai susitapatina su pėsčiųjų erdve. Užstatymo linijos išryškinamos subtiliomis metalo gijomis ir salomis, kai kur eksponuojami archeologiniai sluoksniai. Aiškus prioritetams pėstiesiems netgi numato galimybę ateityje transportinę eismą panaikinti. Nauji želdynai sodinami buvusių kiemų vietose, saugant kultūrinį negilų sluoksną, esami medžiai integruojami į naują erdvę. Universalios erdvės leidžia pritaikyti erdvę pagal miesto ir žmonių poreikius.

Viešos erdvės kokybė

Lakoniškais racionaliais sprendiniais siūloma polifunkcinė Vokiečių gatvės erdvių sistema. Sprendinių „švarumas“ leidžia skleisti Vokiečių gatvės charakteriui, išryškinamas vietos tapatumas. Profesionalūs ir praktiški želdinių tvarkymo pasiūlymai, įsigilinta į Vokiečių gatvės želdinių priežiūrą, praktinius aspektus ir sezonškumo keliamus iššūkius. Apgalvotas ir vietos kontekstui pritaikytas technologinių sprendimų - pvz. šaknų barjero ar vandeniui laidžios dangos panaudojimas projekte. Realu, kad toks projektas galėtų būti įgyvendintas kokybiškai, naudojant ilgaamžes medžiagas. Mažosios architektūros išpildymas ir detalizacija leidžia suabejoti praktiškumu, tačiau šios detalės, neabejotina, galėtų būti sėkmingai išspręstos tolesniame projekto detalizavime.

Istorinis suderinamumas

Subtilus buvusio užstatymo kontūrų išryškinimas, vizualiai atkuriant posesijų struktūrą. Funkcinis erdvės dalijimas nėra fizinis, dėl to nekelia pavojaus bendram bulvaro erdvės suvokimui, neuždengiami gatvės išsklotinės fasadai, išsaugoma pagrindinė bulvaro ašis, atverianti barokinės Šv. Kotrynos bažnyčios perspektyvą pietuose, parodomos senosios skersinių Žydų ir Mėsinių gatvių trasos. Bulvaro plokštuma nedarkoma dirbtinių reljefo pakitimų. Dangų spalvos ir medžiagiškumas atitinka Senamiesčio grindinių spalvas ir medžiagas.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Projekte sukurama dinamiškai besivystanti viešoji erdvė, naudojamos paprastos jos formavimo priemonės, kurios kiekviename segmente yra unikalios ir atsižvelgiančios į kontekstą. Tuo pat metu projekte apjungiamos abi gatvės pusės, sukuriant vientisą gatvės šerdį su nauja pridėtine verte, kuri bet kuriuo metu yra maloni ir patogi visiems. Autorių pasiūlytas istorinę urbanistinę struktūrą

žymintis dangų piešinys suformuoja zonas, kurios pritaikomas įvairioms skirtingoms funkcijoms - kavinių, želdynų, rekreacinių erdvių išdėstymui. Toks sprendimas suteikia galimybes improvizacijai, neunifikuoja gatvės erdvės, sudaro sąlygas kurti kiekvieno atskiro gatvės elemento, atskiros atkarpos savitą charakterį, formuojamą istorinių fasadų, želdinių bei gatvės erdvei suteikiamų funkcijų. Taip autoriai sąmoningai kuria įvairių scenarijų gatvės erdvėje galimybę. Nuramintas eismas naujojoje gatvės dalyje leidžia sukurti vieningesnę gatvės erdvę, tačiau kartu kelia ir pėsčiųjų saugumo iššūkius. Keistina projekte numatyta dviračių tako dislokacija ant istorinio grindinio, kuris išskirtinai nepatogus važiuoti dviračiu. Siūlytina dviratininkus iškelti į naująją gatvės dalį, kur jie galėtų judėti bendrame nuraminto eismo sraute. Komisijos nuomone, projekto autoriams dar nepavyko rasti optimalaus gatvės želdinių ir kietųjų dangų santykio. Nors autoriai ir deklaruoja gatvės-aikštės koncepciją, toliau vystant projektą būtina kietųjų dangų sąskaita didinti gatvės želdinių plotą ir įvairovę, parinkti įvairius šių želdinių įveiksinimo scenarijus.

10.2. Konkursinis darbas „WILLKOMMEN“ – 2 vieta projektų eilėje

Pav. 5 Konkursinio darbo „WILLKOMMEN“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Tęsiama esamos situacijos bulvarinė tradicija išryškinant „senąją“ ir „naująją“ gatvės dalis. Senojoje iki buvusio užstatymo, išreikštu grafine linija ir suoliukais, planuojamas pagrindinis pėsčiųjų srautas ir veiklos. Naujoje išlaikomas dvipusis automobilių eismas, projektuojama dviračių juosta, miesto želdynais atskiriamas šaligatvis nuo gatvės. Darbas detalus urbanistinių detalių pasiūlymais, tačiau trūksta ryškaus charakterio, Vilnietiškos žinutės, subtilumo.

Viešos erdvės kokybė

Pasiūlyta simpatiška idėja apjungti gamtą ir istoriją formuojamoje polifunkcinėje Vokiečių gatvės erdvėje. Pasiūlyti lietaus surinkimo sprendiniai į apželdintas šlapvietes, racionaliai parinktos augalų rūšys. Tvarumo idėjos pagrindžiamos racionaliais ir įgyvendinamais sprendimais. Želdinių komponavimo ir mažosios architektūros stilistika nepakankamai atskleidžia Vokiečių gatvės vietos dvasią.

Istorinis suderinamumas

Atkuriama istorinė gatvės erdvė. Nurodoma, jog svarbiausia prieš projekto įgyvendinimą atlikti detaliuosius archeologinius tyrimus, tačiau dangų medžiagiškumas ir nauji apšvietimo sprendiniai, inžinerinių sistemų plėtra kelia pavojų kultūrinio sluoksnio išlikimui.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Tai pragmatiškai ir teisingai sukonstruotas projektas. Gatvės erdvėje vyrauja želdynai. Gerai suplanuotos erdvės su įvairiomis pramogomis. Programos elementai sukuria atskyrimą tarp eismo ir pėstiesiems skirtų erdvių. Dviračių takas išilgai rytinės pusės galėtų veikti. Sudaromos saugaus eismo zonos.

Projekte kuriami stiprūs funkciniai ir kompoziciniai mazgai ties Trakų gatve, buvusia istorine aikšte Vokiečių g. viduryje, ties buvusiomis istorinių skersgatvių trasomis. Tačiau įėjai nuo Rotušės a. tarsi pritrūko programos, ši vieta neakcentuojama nei funkcija, nei kompozicinėmis priemonėmis.

Autorių siūlomi architektūriniai piliakalniai tarsi skaido, apibrėžia erdvių kontūrus, tačiau būtų galima ieškoti individualesnės kiekvienos erdvės charakterio. Projekto stiprioji pusė - padidintas želdynų kiekis, tačiau kartu išsaugotas gatvės-bulvaro įvaizdis, pragmatiški ir paprasti gatvės elementų sprendimai. Pagrindinė projekto silpnybė - universali ir niekaip su vieta nesusijanti architektūrinių bei kraštovaizdžio elementų raiška. Ją būtų galima labiau pabrėžti, norint sustiprinti projektavimo kalbą. Želdynai atlieka labiau rekreacinę funkciją, jiems trūksta ekologinės programos.

10.3. Konkursinis darbas „PARARELĖS“ – 3 vieta projektų eilėje

Pav. 6 Konkursinio darbo „PARARELĖS“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Puikus sprendimas - rekonstruotoje Vokiečių gatvėje automobilių eismas yra paliekamas tik istorinėje, tikrojoje Vokiečių gatvėje palei senąjį kvartalinį užstatymą. Abipus akmenų grindinio gatvės kuriamas miestietiškas charakteris su plačiu pėsčiųjų taku, kurio grindinyje pristatoma gatvės istorija, meniniai elementai supažindina su senojo užstatymo ribomis. Kitapus dviračių tako, prie pokario užstatymo namų, saulėtoje gatvės dalyje numatoma žalia, rami, lauko kavinių ir poilsio erdvė, apsaugota nuo eismo triukšmo. Vis dėlto, sprendiniai galėtų būti dar švariau išspręsti - dviračių takas pernelyg skaido pėsčiųjų erdvę, želdynų ir atsisėdimo blokai galėtų būti vieno, to paties dizaino. Puikus lyninis apšvietimas sukurtų vientisumo jausmą. Tačiau apskritai estetikoje šiek tiek trūksta subtilumo, autentiškumo, „nebuvimą“ jausmo.

Viešos erdvės kokybė

Jautriai pastebėtas ir išplėtotas erdvės potencialas- šiaurinėje, labiausiai saulės apšviestoje Vokiečių gatvės kraštinėje siūloma erdvė kavinėms, buvimui, žmonių stebėjimui, o transportas organizuojamas istorinės gatvės trasos vietoje. Siūloma polifunkciška erdvė, erdvūs praėjimai pėstiesiems. Vadovaujantis tvarumo idėjomis, siūloma surinkti lietaus vandenį ir leisti jam natūraliai įsigerti želdynų plotuose. Užsimenama apie biologinę įvairovę, tačiau trūksta želdinių detalizacijos. Nėra paaiškinta, kaip želdiniai prisidės prie Vokiečių gatvės charakterio formavimo, tačiau tai galėtų būti sėkmingai detalizuojama tolesniame etape nekeičiant pagrindinės idėjos.

Istorinis suderinamumas

Jautriai elgiamasi su istoriniu urbanistiniu kontekstu. Patraukliai ir neinvaziškai kuriamos miesto ir žalioji zonos. Žalioji zona - rekreacinė, kontrastuodama su miesto dalimi, tuo pat metu simbolizuoja prarastą urbanistinį audinį. Lengvo metalo konstrukcijos, simbolizuoja buvusį užstatymą, nekelia pavojaus erdvės suvokimui ir leidžia apžvelgti gatvių fasadus. Raudono asfalto takai disonuoja su senamiesčio dangomis.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Stiprioji projekto pusė - gatvės rytinės išsklotinės išlaisvinimas nuo transporto eismo, taip laimint erdvės pėstiesiems ir aptarnavimo paslaugų plėtrai saulėtoje gatvės pusėje. Tai sudaro unikalias sąlygas tiek naujų veiklų gatvės erdvėje plėtojimui, tiek želdynų plėtrai. Tai drąsus eksperimentas ir stiprus autorių atradimas, kurį akcentavo konkurso komisija. Iš kitos pusės - Vokiečių gatvė yra svarbi kilpinio eismo senamiestyje sistemos dalis, tad prognozuotina, kad tokiu atveju jos senesniojoje, vakarinėje dalyje eismo srautas ženkliai išaugs, taip tiek darant kliūtis paslaugoms istoriniuose pastatuose, tiek ir didinant istorinio grindinio keliamą triukšmą ir vibraciją. Gatvės erdvėje prarandamos automobilių stovėjimo vietos, kelia abejones ar išvis pavyktų pritaikyti istorinius gatvės parametrus dviejų krypčių eismui. Plėtodami želdynų temą, autoriai siūlo lietaus vandens surinkimą ir infiltraciją „miesto pelkėse“; taip sukuriami Vilniui originalūs, ekologiški kraštovaizdžio dizaino elementai, sudaromos sąlygos kurti kitas vandens atrakcijas - pvz. autorių siūlomą fontaną. Tačiau miesto pelkės sukūrimas virš archeologinio paveldo sluoksnio yra stipriai diskutuotinas. Tokiu atveju tektų nuo drėgmės saugoti išlikusius istorinių pastatų rūsius, realiai pelkės galėtų egzistuoti nebent uždaruose baseinuose. Taip prarandama ekologinė jų prasmė. Galimas vienas ar keletas tokių miesto pelkės elementų, tačiau iš šių elementų konstruojami pagrindiniai gatvių želdynai. Pažymėtina, kad tokie elementai sunkiai gali panaudojami kitoms veikloms - atsigulti, pabėgioti ir panašiai. Diskutuotinas autorių sprendimas erdvę į dvi dalis dalinti dviračių taku, kuris, tarsi primindamas sugriautą istorinę išsklotinę, pretenduoja būti svarbiu kraštovaizdžio elementu, tačiau yra labai formalus, tiek erdvės formavimo, tiek ir funkcinės prasmės, nes yra praktiškai vienintelis dviračių takas senamiestyje.

10.4. Konkursinis darbas „GOALKEEPER“ – 4 vieta projektų eilėje

Pav. 7 Konkursinio darbo „GOALKEEPER“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Koliažinis darbas - daug funkcijų, erdvių, tik vienijančios idėjos stokoja. Konkursiniame projekte išlaikomas dabartinis - bulvarinio tipo gatvės pobūdis, šiaurės rytinėje pusė - skirta transporto eismui, pietvakarinė - pėsčiųjų judėjimui, vidurinėje gatvės trasos dalyje būtų formuojama gatvės želdynų bei atskirų veiklos zonų erdvė.

Viešos erdvės kokybė

Neaišku, kokią charakterį siekiama suformuoti. Vokiečių gatvės erdvė pripildyta skirtingų sprendinių „kašnių“, kurie tarpusavyje neatranda ryšio ir nesisieja su Vokiečių gatvės erdvės charakteriu. Pasiūlyti urbanistinio miško elementai galėtų rasti vietą Vokiečių gatvės erdvėje.

Istorinis suderinamumas

Stelos ir abstrakčios skulptūros neleidžia apžvelgti viso bulvaro erdvės. Per didelis įvairių formų ir medžiagų kiekis. Amfiteatras bulvaro centre neleidžia išsaugoti kultūrinio sluoksnio ir buvusių statinių, tuo pat metu užgoš istorinius pietinės dalies fasadus.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Darbe išlaikomas miestiečiams įprastos bulvarinio tipo erdvės formavimo principas. Želdiniais, zonavimu, erdvių uždaro ir atviro kaita formuojamas aktyvios, įvairiais metų sezonais veiklios gatvės įvaizdis. Tačiau kyla pavojus funkcijų gausa perkrauti erdvę - vėlesnėse projektavimo stadijose reikėtų išgryninti tas veiklas, kurios kuria stipriausią sinergiją ir pabrėžia gatvės įvaizdį. Istorinis erdvės charakteris išryškinamas dangomis, respektuojamas buvęs užstatymas, bet siūlomi meniniai-dekoratyviniai elementai gali kelti grėsmę archeologiniam sluoksniui.

Užtikrintas patogus judėjimas visu viešosios erdvės pločiu, automobilių eismas paliktas naujojoje Vokiečių g. dalyje, atskiro dviračių tako komponavimas logiškas, bet pasiūlyta danga necharakteringa senamiesčiui. Urbanistinio miško fragmentai užpildo erdvę želdiniais.

10.5. Konkursinis darbas „VOKIEČIŲ 14“ – 5 vieta projektų eilėje

Pav. 8 Konkursinio darbo „VOKIEČIŲ 14“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Kuriami erdviniai kambariai tarp pėsčiųjų ir transporto gatvių, Vokiečių gatvės viešoji erdvė netampa vientisa miesto erdve, o suskaidyta, sukarpyta. Mažoji architektūra parinkta neautentiška ir šiek tiek euroremontiška.

Viešos erdvės kokybė

Sprendiniai kuria apkrautos erdvės išpūdį, mažosios architektūros formos veikia kaip barjerai Vokiečių gatvės erdvėje. Želdiniais skirta daug dėmesio, sprendimai pagrįsti ir praktiški, profesionaliai parinktos želdinių rūšys.

Istorinis suderinamumas

Skulptūra, kuri savo forma ir masyvumu yra statinys, disonuoja su gatvės fasadais, tampa kliūtim juos apžvelgti. Sudarkoma istorinė erdvė. Nauji inžineriniai sprendiniai, apšvietimo gausinimas kelia pavojų archeologinės vietovės kultūrinio sluoksnio išlikimui.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Viešajai erdvei kuriamas vientisas charakteris ir logiškas zonavimas, būdingomis senamiesčiui dangomis ir funkcijų sutelkimu ties išnykusių gatvių sankirtomis respektuojamas istorinis erdvės charakteris. Profesionaliai parinktais želdiniais ir pakelto reljefo „bangomis“ bandoma sukurti peizažinio kraštovaizdžio įvaizdį. Tinkamai pritaikoma saulėta viešosios erdvės šiaurės-rytų pusė - platinamas šaligatvis, želdinamos istorinio užstatymo neturėjusios gatvės atkarpos, dviračių eismas organizuojamas bendrame sraute taupant erdvę ir neakcentuojant dviračių eismo senamiesčiui nebūdingomis dangomis. Tačiau siūlymas atviru būdu eksponuoti archeologinį sluoksnį nebūdingas mūsų klimatinei zonai ir nekokybiškai įgyvendintas gali neigiamai paveikti archeologines vertybes. Tą pačia abejonę kelia ir nugriauto namo Vokiečių g. 14 įamžinimo pasiūlymas.

10.6. Konkursinis darbas „URBAN LIVING ROOM“ – 6 vieta projektų eilėje

Pav. 9 Konkursinio darbo „URBAN LIVING ROOM“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Darbe siūloma urbanistinių kambarių idėja, želdynais ir mažosios architektūros elementais suformuojami kambariai - kiemai, buvusiose užstatymo ribose. Senoji gatvės trąša skiriama pėstiesiems, transportas ir dviračių takas numatytas šiaurės-rytų pusėje. Toks suskaidymas stipriai atskiria pėsčiųjų gatvelę nuo „kambarių“, erdvė tarsi sukarkoma į tris dalis: pėsčiųjų gatvelę, kambarius ir važiuojamąją dalį.

Viešos erdvės kokybė

Pateikta jaukių erdvių Vokiečių gatvėje idėja. Gausu skoningai atrodančių želdinių, tačiau trūksta jų detalizavimo. Nerealistiškai vertintinas siekis išsaugoti visus esamus medžius, nepaisant jų esamo vertinimo ir sprendiniuose siūlomų pakeltų žemės lygių. Tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo ir ekologinės Vokiečių gatvės želdyno kokybės gerinimo sprendinių nepasiūlyta.

Istorinis suderinamumas

Dangos ir jų spalvos atitinka Senamiesčiui būdingas dangas. Fasada atveriami apžvelgimui. Patraukli idėja eksponuoti buvusios užstatymo fragmentus, uždengtus permatomos medžiagos langais grindinyje, tačiau technologinis sprendimas dėl klimato labai sudėtingas. Dėl to išlikusiems pastatų fragmentams kyla didelė grėsmė būti dar labiau pažeistiems.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Šiame darbe atsižvelgta į vietos istorinį palikimą ir kuriamas funkcinis erdvių scenarijus įvairiems sezonams. Dangomis ir archeologijos atodangomis respektuojamas buvęs užstatymas, istorinio užstatymo kontūruose formuojamos uždarų kiemų-kambarių tipo erdvės, pripildytos įvairiomis funkcijomis. Akcentuojama viešosios erdvės pradžia ir pabaiga. Tačiau abejonių kelia pasirinktas skirtingų zonų atskyrimo būdas - dirbtinai iškeliamas reljefas ne tik apsunkena „kambarių“ tarpusavio ryšius, bet ir atkerta juos nuo pagrindinio pėsčiųjų judėjimo srauto istorinėje Vokiečių g. dalyje. Toks sprendimas nėra pakankamai tvarus, nes bloginamos esamų medžių augimo sąlygos, žmonės netenka tiesioginio fizinio ir vizualinio kontakto su praturtintomis želdiniais erdvėmis, žmonių sėdėjimas orientuojamas nugara į želdinius.

10.7. Konkursinis darbas „URBAN ISLANDS“ – 7 vieta projektų eilėje

Pav. 10 Konkursinio darbo „URBAN ISLANDS“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame projekte išlaikomas dabartinis - bulvarinio tipo gatvės pobūdis, šiaurės rytinėje

pusė - skirta transporto eismui, pietvakarinė - pėsčiųjų judėjimui, o vidurinė gatvės dalis skaidoma į tris zonas - miesto parko, aktyvi zona, meno erdvė. Zonos sprendžiamos gan skirtingai, „parko“ zonoje projektuojamos želdynų kišenės, aktyvioje zonoje - nauji paviljonai, meno erdvėje - numatomos vietos meno objektams. Darbas nebando apjungti Vokiečių gatvės perimetrą, šaligatviams palei pastatus, iš kur ateina pagrindinė gyvybė, dėmesio neskiriama daug. Projekto estetiški sprendiniai pernelyg universalūs, trūksta autentiškumo.

Viešos erdvės kokybė

Artikuliuotas Vokiečių gatvės erdvės funkcinis skaidymas, tačiau sprendiniais neatskleidžiama Vokiečių gatvės vietos dvasia, formuojamas visur tinkantis erdvės charakteris. Siūloma išsaugoti vertingiausias medžius, naujieji želdiniai mažai detalizuoti, tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo sprendinių nepasiūlyta. Užsiminta apie gamtinės Vokiečių gatvės želdyno biologinės įvairovės gerinimą, tačiau sprendiniuose tai atliepta nepakankamai.

Istorinis suderinamumas

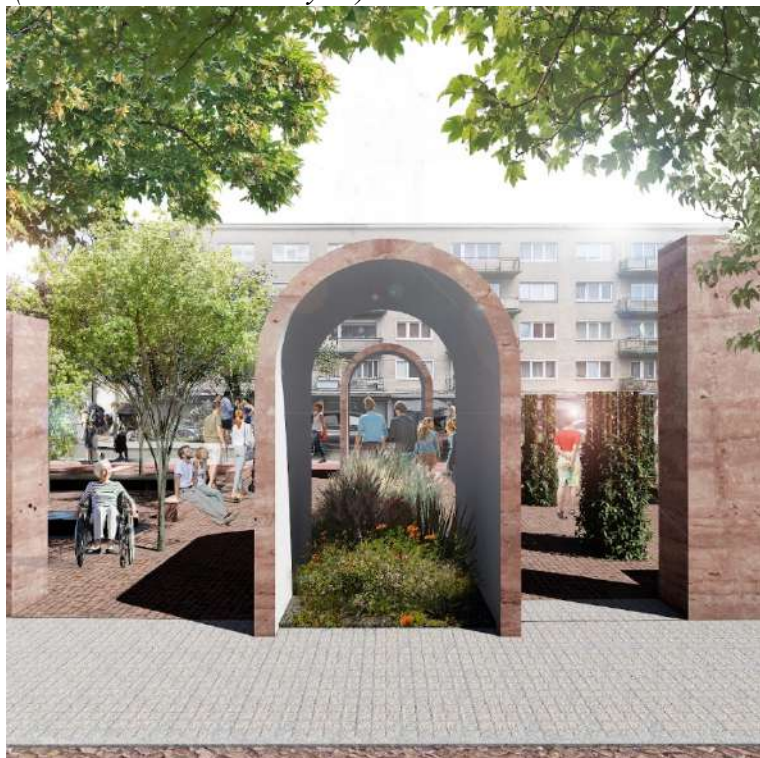
Gatvės istorija pasakojama skirtingomis priemonėmis, kraštovaizdžio projektavimo sprendiniais, dangų medžiagomis. Siūlomi nauji statiniai kelia grėsmę suvokimui erdvės, kuri saugoma kaip senamiesčio erdvinės struktūros dalis. Smulkių erdvių atsiradimas neleidžia suvokti istorinio konteksto. Įdomus sprendinys - buvusių kvartalų atminimui dangomis įspaudžiamas istorinių pastatų plotas.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Aiškią funkcinę programą pristatantis ir šiuolaikine architektūros kalba išpildytas projektas, tačiau kyla klausimų dėl jo urbanistinio ir architektūrinio integralumo Vilniaus senamiesčio kontekste - architektūra universali, neindividualizuota. Diskutuotinas sprendimas suardyti Vokiečių gatvės kaip gatvės vientisumą, išilginę ašį, perkertant ją paviljonais, taip pat - viešos visuomeninės ir komercijai skirtų erdvių balansas bei transportui ir jo stovėjimui skirtas plotas. Pasirinktas požiūris žvelgti į ateitį, neišryškinant šios svarbios vietos praeities. Tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo sprendinių nepasiūlyta.

10.8. Konkursinis darbas „A RC“ – 8 vieta projektų eilėje

Pav. 11 Konkursinio darbo „A RC“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Paliekamoje bulvarinio tipo gatvėje, centrinėje dalyje remiantis istorinio užstatymo riba projektuojama siena kaip visą gatvę jungiantis elementas. Toks sprendinys primena labiau instaliaciją nei erdvinį formantą, labiau skiria nei sujungia. Centrinė dalis skaidoma į tris potemes - rekreacinę, aktyviąją restorano ir menų.

Viešos erdvės kokybė

Gausus mažosios architektūros elementų ir želdinių sprendinys kuria pertekliaus įspūdį. Profesionaliai parinkti želdiniai, tačiau trūksta aiškumo, kaip būtent jais bus kuriamas Vokiečių gatvės charakteris. Galima pasvajoti, kaip atrodytų Vokiečių gatvė kaip žalia oazė.

Istorinis suderinamumas

Per sunkios konstrukcijos kelia grėsmę kultūriniam sluosniui, per didelis arkų ir kitų formų kiekis neleidžia suvokti bulvaro erdvės. Sukurtos mažesnės erdvės lyg ir simbolizuoja buvusį užstatymą, savo išraiška ir masyvumu tuo pat metu užgožia saugomus fasadus. Pateikti skulptūrų modeliai ir eksponuojamų elementų aprašymas neleidžia suvokti, koks istorinis laikotarpis išryškinamas.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Pagrindinė - arkų idėja yra senamiesčio kiemų įvažiavimų „bromų“ interpretacija. Visgi architektūrinis sprendimas svetimas Vokiečių gatvės ir senamiesčio erdvei, primenantis postmodernizmo architektūrą, iš esmės perkonstruojantis erdvės struktūrą ir genius loci. Įgyvendinimo atveju sunkios skulptūrinių formų konstrukcijos galimai keltų grėsmę autentiškų archeologinių struktūrų išsaugojimui. Želdiniai parinkti profesionaliai

10.9. Konkursinis darbas „OLDTOWN COMMON“ – 9 vieta projektų eilėje

Pav. 12 Konkursinio darbo „OLDTOWN COMMON“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Siūloma gausiai apželdinta miesto-sodo erdvė, su integruotais buvusio užsatymo simboliais, pabrėžiant žydiškąją istoriją. Tačiau želdynų gausa šiuo atveju charakterį ir pakeičia, ir neatkuria sunaikintos miestietiškos jos dvasios.

Viešos erdvės kokybė

Želdinių gausa leidžia pasvajoti apie Vokiečių gatvę kaip žalią pleišną mieste. Pasiūlyti biologinės įvairovės gerinimo sprendiniai stokoja pagrįstumo kaip siesis su Vokiečių gatvės kontekstualumu ir yra pertekliniai.

Istorinis suderinamumas

Naujo reljefo kūrimas, įgilinimai nebūdinti senamiesčiui. Įgilinimas - didžiulė fizinė invazija į kultūrinį sluoksnį. Ateities kartoms nebus palikta istorinių pastatų fragmentų, kurie yra gana nedideliame gylyje.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Projektas visai neatsižvelgiantis į buvusį istorinį užstatymą ir siūlantis naują, puslankių kompozicijomis pagrįstą erdvės formavimą. Siūlomi įgilinimai, reljefo performavimas ne tik nebūdingi Vilniaus senamiesčiui, tačiau ir būtų rimta, naikinanti invazija į kultūrinį sluoksnį. Transportas paliekamas abiejose gatvės dalyse. Pasiūlyta nemažai įvairių biologinės įvairovės gerinimo sprendimo būdų.

10.10. Konkursinis darbas „STIKLO KAROLIUKAI“ – 10 vieta projektų eilėje

Pav. 13 Konkursinio darbo „STIKLO KAROLIUKAI“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Puiki užduotis ir kodas būsimam eksperimentiniam projektui ir procesui - „Tikslas - atkurti. Principai: neskubėti, nepagadinti, neapsiriboti, suvokti tikslą ir jį atskleisti“. Tokiame procese turėtų dalyvauti itin profesionalus architektas-kuratorius, kad mintys virstų realiais, kokybiškais, stipriais

architektūriniais ir erdviniais sprendiniais. Darbe išryškintos esminės Vokiečių gatvės erdvinės vertybės ir pateiktos užuominos, kaip jas būtų galima išryškinti. Tačiau realumo ir užtikrintumo trūksta - kaip projektas bus realizuotas ir ar bus pasiekta aukščiausia sprendinių kokybė. Darbas to neatskleidžia.

Viešos erdvės kokybė

Siūlomas erdvės sutvarkymo principas primena pop-up space (angl.) principą – prisijaukinti tai, kas buvo per pojūčius, prisiminimus, įspūdžius, istorijas. Tai vienas iš pasaulyje pasiteisinusių metodų, kaip gaivinti viešas erdves, atskleisti svarbiausias vertybes, pasirinkti kur tikslingai investuoti. Tačiau trūksta informacijos apie tokios idėjos fizinį išpildymą ir išlieka klausimas - ar mes esame pasiruošę užtikrinti autorių siūlomos ilgalaikės vokiečių gatvės erdvės transformacijos eigą.

Istorinis suderinamumas

Akivaizdžios pastangos išsaugoti senojo miesto kultūrinį sluoksnį, istorinių pastatų liekanas, bandant siūlyti itin mažą invaziją. Apšvietimas ir mažoji architektūra neinvaziniai, siekiama išryškinti bulvaro ašį ir jos jungiamas dominantes, atidengti fasadus, neperšant formų, disonuojančių su istoriniu gatvės užstatymo kontekstu.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Konceptualus ir jautrus projektas, pagrįstas pagarba Vokiečių gatvės istorijai, siūlantis minimalią invaziją. Deja, pasiūlymas likęs abstrakčios koncepcijos stadijoje, nedetalizuotas, todėl nebuvo įmanoma įvertinti, koks jis būtų Vokiečių gatvei juos realiai įgyvendinus, ypač želdinių ir srautų organizavimo aspektais.

10.11. Konkursinis darbas „VOKIEČIŲ24h“ – 11 vieta projektų eilėje

Pav. 14 Konkursinio darbo „VOKIEČIŲ24h“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame darbe išlaikomas esamo bulvaro tipo gatvė, paliekant abejas gatvės puses pravažiavimui. Landšaftiškai siūloma keisti centrinę dalį įvedant papildomas salas ir suskaidymus. Toks pokytis mažai ką pakeistų, istorinių sluoksnių neatskleidžiama, siūlomi statiniai didoki ir nėra mastelyje.

Viešos erdvės kokybė

Sunku komentuoti, silpni sprendiniai.

Istorinis suderinamumas

Nauji inžineriniai sprendiniai - fontanai, apšvietimas - sunaikins buvusio užstatymo liekanas. Šių liekanų eksponavimo technologiniai sprendiniai gali būti trumpalaikiai, kyla grėsmė jų sunykimui dėl klimato. Mažosios architektūros formos itin disonuoja su senamiesčio formomis.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Urbanistinis integralumas: projektas nesukuria naujo darnaus ir harmoningo ryšio su Vokiečių gatvės kontekstu, nesuteikia esamam bulvarui naujos urbanistinės raiškos bei jungties kokybės.

Originali ir vientisa idėja: nėra idėjos vientisumo, idėja nėra originali - paliekamas bulvaras, siūlymai menkai susieti su gatvės urbanistiniu, istoriniu kontekstu. Kuriamos dirbtinos besikartojančios bulvare formos.

Inovatyvumas ir atitiktis darnaus vystymosi principui: Siūlomi statiniai disonuoja su aplinka, užgožia Vokiečių gatvės fasadus, archeologijos radinių eksponavimas neišvystytas šaltojo sezono metu, neaiškus šių sprendinių ilgaamžiškumas. Platforma - didelio tūrio, masyvių formų, konkuruoja su Vokiečių gatvės išsklotinėmis. Neišvystyti želdinių sprendiniai.

10.12. Konkursinis darbas „LET’S MEET ON THE VOKIEČIŲ STREET“ – 12 vieta projektų eilėje

Pav. 15 Konkursinio darbo „LET’S MEET ON THE VOKIEČIŲ STREET“ vizualizacija (šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame projekte išlaikomas dabartinis - bulvarinio tipo gatvės pobūdis, šiaurės rytinėje pusė - skirta transporto eismui, pietvakarinė – pėsčiųjų judėjimui, vidurinėje gatvės trasos dalyje būtų formuojama gatvės želdinių bei atskirų veiklos zonų erdvė, sustiprinamos skersinės jungtys. Siūlomi statiniai disbalansuoja gatvės charakterį ir jį labiau sujaukia nei išryškina.

Viešos erdvės kokybė

Neatskleista vietos dvasia, perdėm margi ir neskoningi negausūs želdinių plotai.

Istorinis suderinamumas

Per maža informacijos apie inžinerinius sprendinius. Rytinės dalies aukšti medžiai užstos gatvės saugomus fasadus. Gatvės dalijimas į dvi zonas nors ir neaukšta sienute pažeis istorinių pastatų liekanas.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Urbanistinis integralumas: sprendiniai universalūs, projektas nesukuria darnių ir harmoningų ryšių su vietos dvasia, architektūra ir urbanistiniu kontekstu.

Originali ir vientisa idėja: projekte išryškinami skersiniai buvusių gatvių ryšiai, išlaikant bulvaro idėją - nėra originali idėja, siūlomi architektūros ir želdinimo sprendiniai nesukuria erdvės vientisumo.

Inovatyvumas ir atitiktis darnaus vystymosi principui: projekte nėra inovatyvių inžinerinės infrastruktūros sprendinių, tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo ir ekologinės Vokiečių

gatvės želdyno kokybės gerinimo sprendinių bei mažosios architektūros išraiškos priemonių. Projektuojama neaukšta sienutė kvartalą dalina į dvi dalis, neatitinka darnaus vystymosi principų.

10.13. Konkursinis darbas „OASIS“ – 13-14 vieta projektų eilėje

Pav. 16 Konkursinio darbo „OASIS“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Projektas siūlo Vokiečių gatvę paversti miesto sodu - miesto oaze. Projekte radikaliai pakeičiama transporto judėjimo schema - siūloma apskritai naikinti automobilių eismą, paliekant senąją gatvės trasą skirtą pėstiesiems. Tai būtų vienintelė kieta danga projekte, kitos dangos numatytos minkštos, parkinės.

Viešos erdvės kokybė

Sprendiniais iš esmės keičiamas Vokiečių gatvės erdvės charakteris, kuris toks yra labiau tinkamas gyvenamojo rajono parkeliui, o ne vienai svarbiausių miesto istorinių erdvių. Darbe sprendžiamos viešos erdvės tvarumo problemos, pakankamai gerai detalizuoti želdiniai, ambicingai siūloma išsaugoti visus esamus medžius, tačiau pasiūlyti sprendiniai yra universalūs, o ne konkrečiai pritaikyti Vokiečių gatvės kontekstui.

Istorinis suderinamumas

Istorinės erdvės naikinimas performuojant bulvarą - dėl nebeliekančių sąsajų su buvusiu užstatymu ir gatvės prekybiniu charakteriu. Nedaug užuominų apie istorinę aplinką, senuosius urbanistinės struktūros fragmentus.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Panašu, kad šio pasiūlymo tikslas - vietoj gatvės sukurti parką. Deja, želdynai tapo atskiru tikslu ir neprilygsta esamam gatvės frontui.

10.14. Konkursinis darbas „SIENNA“ – 13-14 vieta projektų eilėje

Pav. 17 Konkursinio darbo „SIENNA“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame projekte išlaikomas dabartinis - bulvarinio tipo gatvės pobūdis, šiaurės rytinėje pusė - skirta transporto eismui, pietvakarinė - pėsčiųjų judėjimui, vidurinėje gatvės trasos dalyje būtų formuojama gatvės želdinių bei atskirų veiklos zonų erdvė. Istorinę užstatymo liniją pabrėžia istisinė kintanti juosta, kuri laikui bėgant taptų nuobodi ir nelanskti.

Viešos erdvės kokybė

Susikoncentruota į elementą, kuris turėtų išspręsti Vokiečių gatvės erdvės dabartinę problematiką. Želdiniai neakcentuojami ir nedetalizuojami. Sunkiai įskaitoma grafika.

Istorinis suderinamumas

Kuriami nauji gatvės akcentai - statiniai, kurie tampa didele invazija ne tik vizualiu aspektu, bet ir fiziškai, pažeidžiant kultūrinį sluoksnį. Nors statiniai turėtų žymėti buvusius kampinius Vokiečių/Žydų ir Vokiečių/Mėsinių ir kt. gatvių namus, nesant papildomų paaiškinimų šis simbolis nėra aiškus. Statiniai vizualiai disnuoja su istoriniais fasadais ir uždengia bulvaro perspektyvą.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Konkursiniame darbe išlaikomas dabartinis bulvaro tipo gatvės pobūdis. Pasirinktas „senos vokiškos plytų spalvos“ elementas, žymintis istorines, dabar jau nebesamas, sienas ir gatves. Vietomis jis žemas ir galėtų būti naudojamas, kaip suolas. Bulvaro galuose „siena“ pakyla, taip akcentuodama Vokiečių gatvės pradžią ir pabaigą. Želdiniai neakcentuojami ir nedetalizuojami.

Nepakanka išsamios konteksto analizės. Vienmatis projektas - vienintelis bruožas yra siena. Neanalizuojami kiti kraštovaizdžio elementai, socialinis naudojimas, kaip būtų galima paveikti erdvės dizainą? Tai labai ribota ir nelabai stipri dizaino kalba.

Taip pat nenagrinėjamas tvarumo aspektas.

10.15. Konkursinis darbas „RESONANCE“ – 15 vieta projektų eilėje

Pav. 18 Konkursinio darbo „RESONANCE“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame projekte išlaikomas esamas bulvarinis Vokiečių gatvės tipas, tačiau siūloma perkelti pagrindinį pėsčiųjų išilginį judėjimą iš vidurinės dalies centro į istorinę gatvės trasą ir stiprinti skersinius ryšius tarp abiejų pusių pertimetrų. Šiai trasei akcentuoti siūlomas specialus autentiškas grindinys, kuris autorių žodžiais tariant, sukurtų vietos charakterį. Projekte nėra stiprios pokyčio žinutės, darbą būtų galima laikyti labiau esamos būklės atnaujinimu, nei naujos kokybės ir realybės sukurimu.

Viešos erdvės kokybė

Sprendiniai neatskleidžia Vokiečių gatvės vietos dvasios, istoriškumo. Skirtas pakankamas dėmesys esamų želdinių tvarkymui bei naujų želdinių formavimui, tačiau sukuriamas perteklinio margumo išpūdis, nėra aiški kompozicinė idėja. Tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo ir ekologinės Vokiečių gatvės želdyno kokybės gerinimo sprendinių nepasiūlyta.

Istorinis suderinamumas

Per aukšti medžiai ir jų šaknytas kelia grėsmę senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės vertingųjų savybių išlikimui. Dirbtinės dangos ir jų spalvos disonuoja su senamiesčiui būdingomis dangomis.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Panašu, kad pagrindinis šio pasiūlymo tikslas yra sukurti originalią dangą, todėl kiti klausimai buvo palikti fone, o dangos įgyvendinimas yra abejotinas.

10.16. Konkursinis darbas „FLOW“ – 16 vieta projektų eilėje

Pav. 19 Konkursinio darbo „FLOW“ vizualizacija

(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame darbe siūloma atkurti Vokiečių gatvės perimetrą butaforine aukšta ažūrine siena, taip pat, išryškinti važiuojamąją dalį šiaurės-rytinėje pusėje ornamentinėms dangomis. Darbe daug statinių, simbolių, elementų, spalvų ir objektų, kurie neturi sąryšio, užgožia esmę ir virsta labiau instaliacine EXPO erdve, o ne viena pagrindinių miesto viešųjų erdvių.

Viešos erdvės kokybė

Sprendiniai ryškūs, teatrališki, tačiau stokoja subtilumo Vokiečių gatvės kontekste. Želdynų klausimai silpnai išnagrinėti.

Istorinis suderinamumas

Tyrimų pagrindų numatoma žymėti posesijų ribas, užpildant menamais pastatų grindų kontūrais. Tyrimai atliekami etapais. Sprendiniai pažeidžia erdvinę bulvaro struktūrą, aukštų stulpų eilės įrengimas išilgai viso bulvaro ašies sudaro prielaidas istorinio užstatymo fiziniam sunaikinimui. Gatvės fasadų išsklotinė tampa nebeapžvelgiama. Parinktos dangos nebūdingos senamiesčiui.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Idėja pateikiama aiškiai. Sprendimai ryškūs, tiek forma, tiek spalvomis. Nors ir teatrališki bei pateikiami efektingai, tačiau stokoja subtilumo, mažai dera su Vilniaus senamiesčio ir Vokiečių gatvės kontekstu.

Želdinių klausimas mažai išnagrinėtas. Mažinamas gatvės želdinių plotas. Išilgai gatvės kuriama vingiuojanti konstrukcija apželdinta vijokliais ir lianomis, kuri iš esmės keičia bulvaro erdvinę struktūrą. Pasirinktos ryškios ir kontrastingų spalvų dangos (balta-raudona-juoda) yra nebūdingos senamiesčiui.

10.17. Konkursinis darbas „HISTORY IN GREEN“ – 17 vieta projektų eilėje

Pav. 20 Konkursinio darbo „HISTORY IN GREEN“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Siekiant atkurti gatvės mastelį, buvusių statinių perimetro linijoje, interpretuojant istorinį užstatymą, kuriami ažūriški tūriai, kurie, atkartodami buvusių pastatų siluetus, iš dalies atkuria Vokiečių gatvės erdvę. Kartu tai ažūriška struktūra, virstanti žaliuoju karkasu, 3D „parku“, jaukia viešąją erdvę. Buvęs užstatymas išskiriamas ir horizontalioje plokštumoje, dangomis pažymint pastatų kontūrus, vidinių kiemų erdves. Statiniai disonuoja ir nesukuria papildomos vertės miestui ir erdvės gyvybingumui.

Viešos erdvės kokybė

Sprendiniai labiau tiktų laikinai instaliacijai, nei ilgalaikiam erdvės sutvarkymui. Pasiūlymai želdinių formavimui stokoja racionalumo ir praktiškumo, nėra pakankamai detalizuoti.

Istorinis suderinamumas

Simboliškas gatvės atkūrimas - invazija į atvirą erdvę. Naujos konstrukcijos aiškiai disonuoja su senamiesčio formomis, užgožia gatvių išklotines.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Urbanistinis integralumas: 10 metrų aukščio konstrukcija labiau tiktų laikinai instaliacijai, sukuria atskirus, nutraukia trapius bulvaro suformuotus ryšius tarp senosios Vokiečių gatvės urbanistinės struktūros ir „stalinistinių“ pastatų.

Originali ir vientisa idėja: idėja kiek brutali, tęsianti invazinę tradiciją - atkurti nugriautą Vokiečių gatvės išklotinę ažūrinėmis metalo konstrukcijomis, tačiau nesukurianti vientiso bulvaro idėjos ar koncepcijos, nes izoliuoja bulvarą nuo istorinės Vokiečių gatvės išklotinės.

Inovatyvumas ir atitiktis darnaus vystymosi principui: konstrukcijos apželdintos vijokliniais augalais, kurių šaknys negadina kultūrinio sluoksnio, tačiau nesukuria tvarių kraštovaizdžio architektūros ir ekologinės želdynų kokybės sprendinių. Konstrukcijos daro didelį neigiamą poveikį kultūriniam teritorijos sluoksniui, nutraukia bulvaro lankytojų vizualinį ryšį su Vokiečių gatvės istorinėm išklotinėm.

10.18. Konkurso darbas „PLOKŠTUMA“ – 18 vieta projektų eilėje

Pav. 21 Konkurso darbo „PLOKŠTUMA“ vizualizacija
(šaltinis: Konkurso dalyvis)

Urbanistinis integralumas

Konkursiniame projekte išlaikomas dabartinis - bulvarinio tipo gatvės pobūdis, šiaurės rytinėje pusė - skirta transporto eismui, pietvakarinė - pėsčiųjų judėjimui, vidurinėje gatvės trasos dalyje būtų formuojama gatvės želdinių bei atskirų veiklos zonų erdvė. Urbanistinio, idėjinio pokyčio šis darbas nesukuria, kūrybiškai šykštokas sprendinių kokybe ir detalumu.

Viešos erdvės kokybė

Tinkamai pasirinktas vienos grindinio plokštumos principas ir Vokiečių gatvės erdvės funkcinis zonavimas, tačiau sprendiniais neatskleidžiama Vokiečių gatvės vietos dvasia. Siūloma išsaugoti vertingiausias medžius, naujieji želdiniai nedetalizuoti, tvarių kraštovaizdžio architektūros formavimo ir ekologinės Vokiečių gatvės želdyno kokybės gerinimo sprendinių nepasiūlyta.

Istorinis suderinamumas

Siekama nepažeisti istorinio užstatymo liekanų. Senųjų gatvių trasų žymėjimas medžiagomis, neatitinkančiomis Senamiesčio dangų spalvų ir faktūrų. Saugomos gatvių išsklotinės užtojamoms per aukštus medžius.

Konkurso Vertinimo komisijos komentarai / pasiūlymai / pastebėjimai

Konkursiniame darbe išlaikomas dabartinis bulvaro tipo gatvės pobūdis. Deja, nesukuriama ir nepasiūloma naujos kokybės, tiek urbanistinė, tiek viešosios erdvės naudojimo prasme. Daug skiriama dėmesio esamai situacijos analizei. Darbas dėl pasirinktos pateikimo struktūros ir grafinio pateikimo sunkiai skaitomas.

Tinkamai pasirinktas vieno grindinio ir vejų plokštumos principas, bet nepasiūloma patraukli erdvių struktūra. Akių lygyje erdvė kiaurai permatoma, nes krūmų nesodinama ir su želdiniais nesukuriama patraukli erdvių struktūra. Gėlės tik medžių pomedžių užpildymui, tarsi būtų skirtos pravažiuojantiems, o ne atėjusiems pasivaikščioti, ar pailsėti.

Siūloma nauja liepų alėja, papildoma dabartinę vokiečių gatvės erdvę želdiniais, tačiau ji projektuojama mechanškai ir vienodais atstumais sodinat medžius, kurie gali užstoti vertingas perspektyvas. Sodinama 115 vnt. naujų medžių, tačiau sprendimų, kurie užtikrintų jų ilgaamžiškumą ir gyvybingumą nėra pasiūloma.

11. Pagal Lietuvos architektų sąjungos Architektūros konkursų organizavimo nuostatų (patvirtinta Lietuvos architektų sąjungos Tarybos 2019-02-20 d. sprendimu) Priedo Nr. 1 „Architektūros konkursų vykdymo rekomendacijų“ 115-ą punktą, Konkurso ataskaitai pritaria visi Vertinimo komisijos nariai ir ataskaitą pasirašo Vertinimo komisijos pirmininkas ir Koordinatorius

Eilės Nr.	Vardas ir pavardė	Pasirašančiojo pareigos Konkurse	Parašas
1.	Mindaugas Pakalnis	Vertinimo komisijos pirmininkas ir narys	
2.	Andrius Bakšys	Koordinatorius	